

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de artan kadın yoksulluğundan, işsizliğinden kaynaklı yaşam alanlarını terk etmek zorunda kalıp başka illere mevsimlik tarım işçisi olarak giden kadınların yaşadığı eşitsizlik, şiddet ve emek sömürsünün nedenleri, bunların önlenmesi adına alınacak tedbirlerin etraflica tartışılması, konu ile ilgili incelemelerin ve buna yönelik gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.06.05.2024

Halide TÜRKOĞLU
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin dayattığı roller ve kamusal alandaki istihdam politikaları nedeniyle her geçen gün eşitsizlikler derinleşmekte ve kadınlar üretim alanlarının dışına itilmektedir. Cinsiyet eşitsizliğinin dayattığı roller ve bunun destekleyen pratikler dolayısıyla hasta, yaşlı, engelli ve çocuk bakımı yüklerinin çoğunlukla kadınlarda olması, kadınları kamusal alandan ve üretim alanlarından her geçen gün daha da uzaklaştırmaktadır. Günümüzde Türkiye’de artan kadın işsizliğinden, yoksulluğundan kaynaklı kadınlar, yaşam alanlarını terk edip mevsimlik tarım işçisi olarak başka illere gitmek zorunda kalmaya devam etmektedir. Örneğin, yüzlerce genç kadın yaşadığı yoksulluktan kaynaklı eğitimini yarıda bırakarak mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmak zorunda kalmaya devam etmektedir.

Mevsimlik tarım işçisi kadınların çoğu sosyal güvenceden yoksun bir şekilde yaşamını sürdürmektedir. Çoğu zaman baba ve eş sigortası üzerinden yaşamlarını idame ettiren kadınlar, iş güvenliğinden yoksun bir şekilde çalışmak zorunda kalmaktadır.

Mevsimlik tarım işçisi olarak başka yerlere gitmek zorunda kalan kadınların yaşadığı şiddet ve sömürü kadınların can güvenliğinden yoksun bir şekilde yola çıktığı andan itibaren başlamaktadır. Basın yoluyla da sıkça karşılaştığımız “Mevsimlik tarım işçilerini taşıyan minibüs, kamyonet devrildi” haberleri bu sürece örnek olarak gösterilebilmektedir.

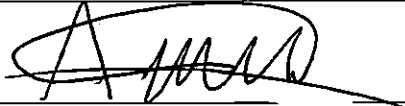
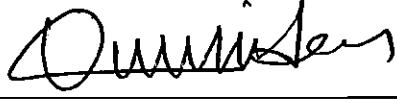
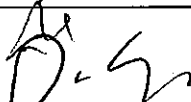
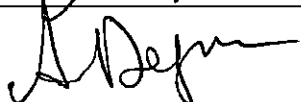
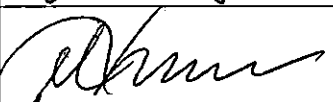
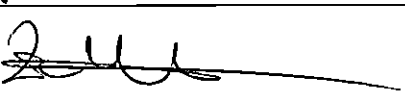
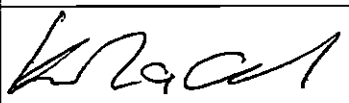
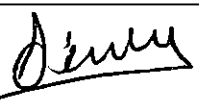
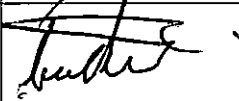
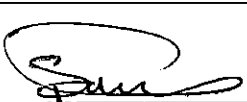
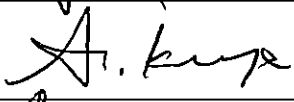
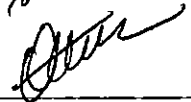
Öte yandan, erkeklerle aynı işi yapan, tarlada, bağda, bahçede ürün toplayan kadınların aldığı ücretler çoğu zaman erkeklerle eşit olmamaktadır. Ücret eşitsizliği bir yana kadınların beslenme ihtiyacı dahi artan pahalılık sebep gösterilerek giderilememektedir. Kadınların yaşadığı ekonomik zorluk bir günde kazandığı para ile bir kutu yağ alırsa salça alamayacak; salça alırsa yağ alamayacak boyuta, kişisel bakım ihtiyaçlarına ulaşmayı hayal dahi edemeyecek duruma gelmiştir.

Çalıştıkları yerlerde konteynırlarda dahi yaşayamayan, aylarca çadırda yaşamak zorunda kalmak kadınlar açısından daha da fazla iş yükü doğurmaktadır. Günlük 9 saatin altına düşmeyen çalışma temposundan sonra kadınlar ayrıca yemek, çamaşır, bulaşık, çocuk bakımı ve daha birçok iş yükünü üstlenmek zorunda kalmaktadır. Birçok hastalığı yaşama riskini beraberinde getiren çadır yaşam alanlarındaki su ve elektrik sorunu kadınların iş yükünü daha da derinleştirmektedir. Kadınlar bu nedenle kilometrelerce uzaktan su taşımak, çamaşır, bulaşık yıkamak, yemek yapmak zorunda kalmaktadır.

Çalışma ve yaşam alanlarında sadece ortak kullanıma açık tuvalet ve banyoların olması kadınları hijyenik olmayan kısıtlı koşullarda kendi temizlik ihtiyaçlarını gidermek zorunda bırakmaktadır. Hijyensiz ortamlar kadınlar açısından birçok sağlık sorununu da beraberinde getirirken sağlığa erişimin de çok kısıtlı bir şekilde mümkün olması, kadınları hasta bir şekilde çalışmaya mecbur bırakmaktadır.

Mevsimlik tarım işçisi olan kadınların sorunları derinleşerek artarken “Mevsimlik Tarım İşçileriyle ilgili 2024/5 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi” Resmi Gazete ’de yayınlanmıştır. Genelge kapsamında “*Aile ve sosyal hizmetler il müdürlüklerince sosyal hizmetler kapsamında mevsimlik tarım işçileri ve ailelerinin bilgilendirilmesini sağlamak bu kişiler, kadın, çocuk, engelli ve yaşlılar için sunulan hizmetlerden yararlanılacaktır*” şeklinde bir başlığa yer verilmiştir.

Tüm bunlardan hareketle, Türkiye’de artan kadın yoksulluğundan, işsizliğinden kaynaklı yaşam alanlarını terk etmek zorunda kalıp başka illere mevsimlik tarım işçisi olarak giden kadınların yaşadığı eşitsizlik, şiddet ve emek sömürsünün nedenleri, kadın yoksulluğunun önüne geçecek tedbirlerin etraflıca tartışılması ve buna yönelik gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir araştırma komisyonunun kurulmasını arz ederiz.

1	Sinan Ciptyörök	Van	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	G. Otlu
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	Mehmet Kamaç	DIYARBAKIR	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	